

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quòd diligenter Dominus velit suis à vitio superbiæ cauere. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

abyssos. Esa. 57. Cor impij quasi mare feruēs, quod quiescere nō potest. Fumo etiā comparatur superbus: quia ad modum fumi quanto plus ascēdit, tanto plus euaneat. Psal. Inimici verò Dñi mox, ut honorificati fuerint, & exaltati, deficiētes quemadmodum fumus deficit. Et sicut superbus fumus est in culpa, sic erit in peccata. Esa. 65. Qui dicunt, Recede à me, non appropinques mihi, quia immundus es. Isti fumus erunt in furore meo, ignis ardens tota die. ¶ Spumæ etiam comparatur siue bullæ quæ est super aquam, quæ cito transit. Osee 12. Transite fecit Samariam regem suum, quasi spumam super faciem aquæ. Populus superbæ principi consentiens, quandoque est causa, ut cito princeps trahat de vita ista. Corniculæ etiā cōparatur superbus, quæ dicitur assumptissimæ pennas aliarū aviū, & inde superbisse: quibus ablatis, mansit turpis & nuda. Sic si à superbio aliena auferas, puluis, & cinis remanebit. Comparatur etiam vesicæ vero plenæ, quæ vesica ad nihilū redigitur, dum mortis aculeo vel ægritudine pungitur. Cōparatur etiā paleæ propter levitatem, & inconstantiam. Et sicut nō facit ad valorē fumi, vel spumæ, vel paleæ q̄ superiore contendunt habere locum: sic non facit ad honorē superbii, q̄ super alios vult esse, imo in hoc ostendit spumam vel paleam esse: quia si granum esset, infimum locum teneret. Aurum quod inter cætera metalla est pretiosius, infimum locum sua ponderositatem contendit habere. Ad idem nos monet Dominus Luc. 14. Cum inuitatus fueris ad nuptias, recumbe in nouissimo loco.

*Quod diligenter Dominus vult suis à vitio superbie
cauere.*

C A P . X I I .

Vltimo potest valere ad detestationem superbie hoc, q̄ Dñs ita vult diligenter cauere seruis suis à vitio isto. Potius vult habere stultos seruietes ignobiles, infirmos cōremptibiles, pauperes, peccatores, & etiam pauciores quam habeat eos superbos. Omnia ista ex verbis scripturaræ quæ sequuntur possunt esse manifesta. 1. Cor. 1. Quæ stulta sunt mūdi, elegit Deus, &c. Et super illud Io. 1. vbi loquitur de Nathanaële, dicit gl. q̄ Nathanaël, quia doctissimus erat, non est in apostolatum electus. Omnes enim apostoli de indoctis assumpti sunt, ut cōfundantur sapientes. & Aug. Nisi humiliter & fidelite præcederet pector, nō humilietur sequeretur orator. & 1 ad Cor. 1. Ignobilia & contemptibilia mudi elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret, ut non glorietur omnis caro in conspectu eius. Et super 2. Reg. dicit quædam glo. quæ mūdus per fastum

Yy

elationis spernit, Deus per devotionē humilitatis acquirit, &c.
ad Cor. i. Infirma mundi eligit Deus, &c. lac. 2. Nonne Deus
elegit pauperes in hoc mundo: Greg. Nonnunquā Dñs quibus
magna tribuit, quādā parua reprehensibilita relinquit, ut tem-
per habant contra quod bellum gerat & deuictis magnis be-
stibus mentem nō erigant, quando eos adhuc aduerarij mini-
mi fatigant. Sed quid mirum, quando illa superna regio in cuius
bus suis ex parte drena pertulit, & ex parte fortiter stetit, ut elo-
cti angelorū spiritus, dum alios per superbiā cecidisse co-
spiceret, ipsi tanto robustius, quanto humilius starent. Permisit
etiam Deus. Tuid, & Petru mortaliter peccare, ut sic humili-
rentur. Permisit etiā Iudam omnino petire, qui erat de ordine
& numero Apostolorū, & societate Domini, ut nullus in qua-
cūque ordine sit, inquit, superbiæ. Et breuiter, omnes misericordias
quas viri sancti sustinunt, ad hoc sunt, ne superbiant. Vnde ad
Cor. 12. Ne magnitudo revelationū extollat me, datus est mihi
stimulus carnis meæ, angelus satanae, qui me colaphizet. Greg.
Dum virtus tentant nos, proficiētes in nobis virtutes humili-
tationis. Aug. O venenum superbiæ, non nisi veneno temptationis cura-
dū. Et Greg. super Iob, Iebusæū Israël tolerat, ut humana me-
de se humiliat, dum minima non superat, & tamen ne
per omnia ista domatur superbia humani cordis. Vnde Beno
mira faruitas cordis nostri, cuius elationem perfectè dimittit
cuius cervicatos motus omnino domare, humiliatis tāta mat-
teria nō sufficit, quin adhuc superbiat terra, & cinis. ¶ Absque
modo videtur quis persecutus fuisse superbiam, doctrina, scilicet & ex-
empli. Doctrina, cū consoluit Luc. 4. Recumbe in no-
uissimo loco. Non dixit in mediocri loco, sed in nouissimo loco
Mat. 18. Nisi conuersi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non
intrabitis in regnum cælorum. Et ibidem: Quicūque humili-
uerit se sicut parvulus iste, hic maior est in regno cælorū. Ex-
empli etiam videtur persecutus esse superbiam sine modo in for-
matione hominis, cū quasi in eadem veste sociali purpu-
rum facco, animam carni coniungendo, & ex brutali natura
anima quæ similis est angelicæ naturæ, hominem constituit di-
gnissimam cætaram, immo limo terra copulauit, & iuxta ver-
bum E. a. 50. cælos induit tenebris, & posuit faciem operimentū
eorum: quod constat esse factum specialiter contra superbiam.
Item absque modo videtur superbiam persecutus fuisse, cū ad
ipsam deltruendam semetipsum exinanivit, formam serui acci-
piens, & cū podes discipulorū lauit. Vnde Io. 13. dicit ei Petrus,
Domini

Domine, tu mihi lauas pedes: quasi dicat: Non lauabis mihi pedes in eternum: quia nimia es et haec humilitas, quae præcipue videtur extitisse in passione. Vnde passio eius excessus vocatur. Luc. 9. Dicunt aliqui, quod nimis potest esse humilis homo, sed quantum cunque humiliauerit se, tamen humilior Christo non erit, cum ipse nouissimus virorum fuerit, Esa. 51.

Dedivisio[n]e superbie, P A R S I I I . que habet quadraginta capitula. De divisione Superbie. Et de illa specie superbie, quando quis credit se bona sua habere a se.

C A P . I.

Positis his quæ pertinent ad detestationem superbie, consequens est, ut divisiones ad idem vitium pertinet ponamus, & prosequamur. ¶ Et notandum, quod superbia primo diuiditur in superbiam interiorem & exteriorem. Interior autem diuiditur in superbiam intellectus & superbiam affectus. Superbia intellectus quatuor habet species. Prima est, cum aliquis credit sua bona habere a se. Secunda est, cum aliquis credit a Deo sua bona habere, sed a suis meritis. Tertia, quando credit se habere quod non habet. Quarta, quando in opinione sua praeficit se aliis. Vnde versus: Ex se pro meritis, falso, plus omnibus inflat. ¶ Prima specie laborabant Philosophi, qui dicebant, Labia nostra a nobis sunt. De hac specie Iob, 11. Vir vanus erigitur in superbiam, & quasi pullum onagri se liberum natum putat. Superbus nihil credit se tenere ab aliquo. Videtur tamquam nullus habeat haec speciem superbie. Nullus enim est, qui non credat bona sua a Deo habere. Vnde Ber. super illud, Oleum effusum nomine tuum. Qui tam infans erit, ut aliunde quam a Deo aliquid habere presumat? Nemo sane etiam infidelis videtur esse in hoc errore. Bern. Inexcusabilis est infidelis, si non diligat Deum ex toto corde, tota anima, tota virtute. Nempe clamat intus ei innata iustitia: quia ex toto se diligere debet illum, cui se totum debere non ignorat. Ad quod dici potest, quod ideo dicitur superbus credere bona sua a se habere, quia facit ac si crederet. Simili modo loquendi dicitur de aliquo quod non credit Christum filium Dei esse: cum nec terret eum comminationibus, nec attrahitur promissionibus, nec praceptis obtemperat, nec consiliis acquiescit, ut dicit Bernar.

*¶ De sex que facit superbus, quasi credat bona sua
a se habere, & non a Deo.*

Six vero sunt quantum ad hoc, quod dicitur superbus facete, quasi credat bona sua a se habere, & non a Deo. ¶ Primò, quod de bonis suis gloriatur in corde. Vnde Apostolus 1. ad Corint. 4. Quid habes quod non acceperisti? ¶ Secundò, quod de bonis suis iactat

Y y 2